

Indikatorernas framställning och kvalitet

Delmål 4: Jämn fördelning av det
obetalda hem- och omsorgsarbetet

Om dokumentet

SCB redovisar statistik som kan användas för att följa upp jämställdhetspolitiken. Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Statistiken som används för uppföljningen redovisas utifrån jämställdhetspolitikens sex delmål och kallas indikatorer. Statistiken är specialbearbetningar eller återpubliceringar av statistik från många olika undersökningar.

I det här dokumentet finns fördjupad information om indikatorernas framställning och kvalitet för delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.

Kontaktinformation: jamstalldhet@scb.se

Innehållsförteckning

Om dokumentet	2
4.1 Förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i kommunal regi.	4
4.2 Ersatta dagar för vård av barn.....	7
4.8 Sysseisatta 20-64 år efter ålder och heltid och deltid	
4.9 Sysseisatta 20-64 år som arbetar deltid av orsak som vård av barn och vård av vuxen anhörig/släkting	10
4.11 Personer med närstående penning	13
4.12 Mottagare av omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn.....	16

4.1 Förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i kommunal regi.

Delmål 4: En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.

Indikator: 4.1 Förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i kommunal regi.

Källa: Registret över förskola och annan pedagogisk verksamhet samt registret över fritidshem.

Indikatorns sammanhang

Ändamål

Indikatorn tas fram som en del i att följa upp det fjärde jämställdhetspolitiska delmålet; *Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.* Indikatorn visar barn i befolkningen inskrivna i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem efter åldersgrupp.

Datakällor

Registret över totalbefolkningen, Registret över förskola, Registret över pedagogisk omsorg samt Registret över fritidshem.

Tillgänglighet:

Indikatorn tas fram enbart för detta ändamål. Liknande tabeller finns hos Skolverket.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Populationen utgörs av barn i åldern 1-12 år som var folkbokförda 2021-12-31.

Variabler:

Indikatorn redovisar antalet barn i befolkningen och andelen barn inskrivna i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem efter ålder.

Ålder avser ålder vid årets slut och redovisas grupperat enligt:

- 1-5 år
- 6-9 år
- 10-12 år

Referenstid:

2021-10-15.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Underlaget till indikatorn hämtas från registret över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem som publiceras hos Skolverket.

Bearbetningar av data:

Inga bearbetningar av data görs för att ta fram indikatorn.

Beräkning av indikatorn:

Indikatorn redovisar antal folkbokförda barn efter ålder samt andelen av de folkbokförda barnen som finns inskrivna i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem efter ålder.

Granskning av indikatorn:

Värden i de olika redovisningsgrupperna jämförs med föregående år och jämförs även med publicerad officiell statistik.

Indikatorns tillförlitlighet

Bedömningen är att den statistik som indikatorn baseras på håller god kvalitet.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Årlig framställning.

Jämförbarhet över tid:

Se kvalitetsdeklaration under respektive produkt för mer information.

Samanvändbarhet:

Den insamlade statistiken används även vid beräkningen av kostnader för utbildningsväsendet samt pedagogisk personal. Eftersom statistiken redovisas på kommunnivå finns det möjlighet att sammanvända statistiken, till exempel med annan statistik inom Skolverkets nationella uppföljningssystem. De register som ligger till grund för statistiken kan även samköras med andra register, då insamlingen sker på individnivå. På individnivå är det dock inte möjligt att göra jämförelser för elever med tillfälliga personnummer.

Övrig information

Ingen övrig information

Referenser

Förskola: Barn och personal per 15 oktober
www.scb.se/UF0130.

Annan pedagogisk verksamhet: Barn och personal per 15 oktober:
www.scb.se/UF0131.

Fritidshem: Elever och personal per 15 oktober:
www.scb.se/UF0124.

Statistik om Förskola och annan pedagogisk verksamhet:
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik>.

4.2 Ersatta dagar för vård av barn

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Indikator: 4.2 (2.7) Ersatta dagar för vård av barn

Källa: Antal personer som har fått föräldrapenning samt tillfällig föräldrapenning, Försäkringskassan

Indikatorns sammanhang

Ändamål

Indikatorn tas fram som en del i att följa upp det fjärde jämställdhetspolitiska delmålet; *Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.* Indikatorn ingår även i delmål 2, ekonomisk jämställdhet.

Datakällor:

Antal personer som har fått föräldrapenning samt tillfällig föräldrapenning, Försäkringskassan.

Tillgänglighet:

Statistiken över [föräldrapenning](#) och [tillfällig föräldrapenning](#) presenteras på Försäkringskassans webbplats varifrån jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter till indikator 4.2.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Populationen är alla som bor eller arbetar i Sverige och som har fått föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning utbetalt under referenstiden. För mer detaljerad information se Försäkringskassan (2021).

Variabler:

Kön.

Ersatta dagar för vård av barn (Antal nettodagar, könsfördelning); Föräldrapenning, Tillfällig föräldrapenning.

Referenstid:

År.

Jämställdhetsstatistiken redovisar indikator 4.2 för år 1974, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000 samt för år 2005 och framåt.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Alla utbetalningar av föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning registreras i de register som Försäkringskassan använder som källor till statistiken (Försäkringskassan, 2021).

Bearbetningar av data:

Till indikatorn används statistik som redan publicerats på Försäkringskassans webbplats.

Beräkning av indikatorn:

Jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter från Försäkringskassans databas över området barn och familj.

Beräkning görs av könsfördelning.

Granskning av indikatorn:

För information om granskning i dataframställningen, se Försäkringskassan (2021). I de fall då jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter från redan publicerad statistik beräknas respektive indikator i regel vid två tillfällen varpå värdena jämförs. Jämförelser görs även med värden för tidigare år.

Indikatorns tillförlitlighet

Statistiken utgår från registerdata som kontinuerligt samlas in för hela populationen. Vid varje publicering uppdateras hela tidserien. Det innebär att statistiken justeras vid varje publicering. För ytterligare information om statistikens tillförlitlighet se Försäkringskassan (2021).

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Den officiella statistiken för referensåret publiceras en gång per år. Indikator 4.2 uppdateras i regel i juni samma år.

Jämförbarhet över tid:

Enligt Försäkringskassan (2021) kan förändringar i regelverk för de försäkringar och bidrag som Försäkringskassan betalar ut ha stor inverkan på statistiken. Jämförelser över tiden bör därför göras med stor försiktighet. Ett dokument med aktuella regelförändringar som har skett i socialförsäkringen från 1968 och framåt redovisas på Försäkringskassans hemsida.

Samanvändbarhet:

Jämställdhetsstatistiken syftar till att beskriva övergripande mönster. Indikator 4.2 är en av flera som syftar till att beskriva föräldrars levnadsvillkor.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Försäkringskassan 2021, Kvalitetsdeklaration, Tillfällig föräldrapenning, [Kvalitetsdeklaration föräldrapenning 2020 \(scb.se\)](https://www.scb.se/om-scb/kvalitetsdeklaration-foraldrapenning-2020).

4.8 Sysselsatta 20-64 år efter ålder och heltid och deltid

4.9 Sysselsatta 20-64 år som arbetar deltid av orsak som vård av barn och vård av vuxen anhörig/släkting

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Indikatorer:

4.8 Sysselsatta 20-64 år efter ålder och heltid och deltid

4.9 Sysselsatta 20-64 år som arbetar deltid av orsak som vård av barn och vård av vuxen anhörig/släkting

Källa:

Arbetskraftsundersökningarna (AKU), SCB

Indikatorns sammanhang

Ändamål

Indikatorerna tas fram som en del i att följa upp det fjärde jämställdhetspolitiska delmålet; *Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.*

Datakällor:

Data samlas in via Arbetskraftsundersökningarna (AKU) på SCB.

Tillgänglighet:

För majoriteten av jämställdhetsindikatorerna med källa AKU redovisas årligen liknande statistik i AKU:s publicerade tabeller, men indikatorerna är specialbearbetningar.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

För mer information gällande AKU:s population och objekt se Kvalitetsdeklarationen för AKU. Indikatorerna 4.8 och 4.9 avser personer i åldern 20-64 år.

Variabler:

En beskrivning av AKU:s begrepp och definitioner finns här:

<https://www.scb.se/contentassets/8ab23deb3310477a9dad083750ec0355/begrepp-och-definitioner-aku-2021-02-22.pdf>

Referenstid:

Kalenderår.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

AKU:s insamling sker genom telefonintervjuer av befolkningen 15-74 år. För mer gällande AKU:s datainsamling se AKU:s Kvalitetsdeklaration.

Bearbetningar av data:

Inga databearbetningar har gjorts specifikt för indikatorerna.

Beräkning av indikatorn:

Indikator 4.8 och 4.9 har beräknats på samma vis som AKU:s ordinarie beräkningar. För mer information gällande dessa och dess modellantaganden se AKU:s Kvalitetsdeklaration och Statistikens framställning.

Granskning av indikatorn:

Enskilda skattningar granskas i den mån möjligt gentemot samma skattningar som har beräknats till andra publiceringar av statistik från AKU. I vissa fall har liknande skattningar med något andra indelningar (till exempel ålder) använts och när åldersindelning justeras till att bli samma så jämförs resultaten. Vissa skattningar jämförs även gentemot föregående års beräkningar av indikatorn. För att läsa mer om AKU:s granskningsförfarande se dokumentet Statistikens framställning.

Indikatorns tillförlitlighet

Den allmänna bedömningen är att den statistik som publiceras håller god kvalitet. För AKU:s tillförlitlighet se AKU:s Kvalitetsdeklaration.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Årliga skattningar för AKU som utgör dataunderlaget till indikatorn tas fram årligen i slutet av januari. För mer gällande AKU:s frekvens se AKU:s Kvalitetsdeklaration. Indikatorerna 4.8 och 4.9 publiceras vanligen i temaingången om jämställdhet i juni samma år. Indikator 4.9 uppdateras inte efter 2020 då den utgör delmängd av indikator 2.26. Statistik motsvarande tabell 4.9 ingår dock fortfarande i temasidans fasta tabeller.

Jämförbarhet över tid:

För AKU:s jämförbarhet över tid se AKU:s Kvalitetsdeklaration.

Indikatorerna 4.8 och 4.9 finns i SSD från och med referensår 2021. Detta eftersom AKU, i januari 2021, anpassades till EU:s nya förordning (2019/1700) för den sociala statistiken vilket orsakat ett tidsseriebrott. Mer om detta finns att läsa här; [metodrapport februari 2022 v2.pdf \(scb.se\)](#).

Indikator 4.9 *Sysselsatta 20-64 år som arbetar deltid av orsak som vård av barn och vård av vuxen anhörig/släkting* uppdateras inte efter 2020 då

den utgör delmängd av indikator 2.26. Värt att notera avseende äldre versioner av jämställdhetsstatistikens indikatorer med källa AKU är att dessa, vad det gäller revideringen 2019 (se AKU:s äldre Kvalitetsdeklaration), uppdaterades under inledningen av 2020. För större delen av den statistik från AKU som publicerats inom jämställdhetsstatistiken medförde revideringen små förändringar och övergripande bestod därför de mönster som sågs också före revideringen. När statistiken redovisades nedbruten på mindre grupper kunde påverkan på skattningarna vara något större. Detta gällde dock främst punktskattningar som även tidigare varit behäftade med en relativt stor osäkerhet. De reviderade osäkerhetstalen var genomgående något större än de som tidigare publicerats.

Samanvändbarhet:

För AKU:s sammanvändbarhet se AKU:s Kvalitetsdeklaration.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

[Arbetskraftsundersökningarna \(AKU\) \(scb.se\).](http://scb.se)

4.11 Personer med närståendepenning

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Indikator: 4.11 Personer med närståendepenning

Källa: Antal personer med närståendepenning, Försäkringskassan.

Indikatorns sammanhang

Ändamål

Indikatorn tas fram som en del i att följa upp det fjärde jämställdhetspolitiska delmålet; *Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.*

Indikatorn visar personer med närståendepenning.

Datakällor

Antal personer med närståendepenning, Försäkringskassan.

Tillgänglighet:

Statistiken över antal personer med närståendepenning presenteras på [Försäkringskassans webbplats](#) varifrån jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter till indikator 4.11.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Populationen består av alla försäkrade i Sverige som fått ersättning i form av närståendepenning under referensperioden (Försäkringskassan, 2021) För information om vilka som är försäkrade i Sverige, se [Försäkringskassans webbplats](#).

Variabler:

Antal och könsfördelning för personer med närståendepenning.

Referensid:

År.

Jämställdhetsstatistiken redovisar indikator 4.11 för år 1999 och framåt.

Indikatorns framställning

Datinsamling:

De uppgifter som Försäkringskassan registrerar i hanteringen av ärenden ligger till grund för det register som Försäkringskassan använder som källa till statistiken. (Försäkringskassan 2021)

Bearbetningar av data:

Till indikatorn används statistik som redan publicerats på Försäkringskassans webbplats.

Beräkning av indikatorn:

Jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter från [Försäkringskassans statistikdatabas över antal personer som fått närståendepenning](#).

Beräkning görs av könsfördelning.

Granskning av indikatorn:

För information om granskning i dataframställningen, se Försäkringskassan (2021). I de fall då jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter från redan publicerad statistik beräknas respektive indikator i regel vid två tillfällen varpå värdena jämförs. Jämförelser görs även med värden för tidigare år.

Indikatorns tillförlitlighet

Statistiken utgår från registerdata som kontinuerligt samlas in för hela populationen. Utbetalningstillfället (bokföringsdagen) styr på vilket år uppgifterna redovisas. Utbetalningstillfället behöver inte överensstämma med det år utbetalningen avser. (Försäkringskassan, 2021)

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Den officiella statistiken för referensåret publiceras en gång per år. Indikator 4.11 uppdateras i regel i juni samma år.

Jämförbarhet över tid:

Eftersom förändringar i regelverk för de försäkringar och bidrag som Försäkringskassan betalar ut kan ha stor inverkan på statistiken bör jämförelser över tid göras med stor försiktighet. Ett dokument med aktuella regelförändringar som har skett i socialförsäkringen mellan 1968 och framåt redovisas på Försäkringskassans hemsida för statistik och analys. (Försäkringskassan 2021)

Samanvändbarhet:

Jämställdhetsstatistiken syftar till att beskriva övergripande mönster. Indikator 4.11 är en av flera som syftar till att beskriva kvinnor och mäns möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Försäkringskassan 2021: Kvalitetsdeklaration, Dagersättning
sjukförmåner,

https://www.scb.se/contentassets/c4b702015da14462bb86b327beec0957/sf0201_kd_2020_ab_210115.pdf.

4.12 Mottagare av omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Indikator: 4.12 Mottagare av omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn

Källa: Antal personer som har fått omvårdnadsbidrag samt Antal personer som har fått merkostnadsersättning, Försäkringskassan.

Indikatorns sammanhang

Ändamål

Indikatorn tas fram som en del i att följa upp det fjärde jämställdhetspolitiska delmålet; *Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.*

Indikatorn visar mottagare av omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn.

Datakällor:

Antal personer som har fått omvårdnadsbidrag samt antal personer som har fått merkostnadsersättning, Försäkringskassan.

Tillgänglighet:

Statistiken presenteras i Försäkringskassans statistikdatabas över [antal personer som har fått omvårdnadsbidrag](#) samt i statistikdatabasen över [antal personer som har fått merkostnadsersättning efter delförmån](#) varifrån Jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter till indikator 4.12.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Samtliga mottagare av omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning.

Variabler:

Mottagare av omvårdnadsbidrag; Antal och könsfördelning.

Mottagare av merkostnadsersättning för barn; Antal och könsfördelning.

Kön.

Referenstid:

År.

Jämställdhetsstatistiken redovisar indikator 4.12 från år 2019 och framåt.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

De uppgifter som Försäkringskassan registrerar i hanteringen av ärenden ligger till grund för de register som Försäkringskassan använder som källa till statistiken. (Försäkringskassan 2021:1 och 2021:2)

Bearbetningar av data:

Till indikatorn används statistik som redan publicerats på Försäkringskassans webbplats.

Beräkning av indikatorn:

Jämställdhetsstatistiken hämtar publicerad statistik från Försäkringskassans statistikdatabas.

Granskning av indikatorn:

För information om granskning i dataframställningen, se Försäkringskassan (2021:1 samt 2021:2). I de fall då jämställdhetsstatistiken hämtar uppgifter från redan publicerad statistik beräknas respektive indikator i regel vid två separata tillfällen varpå värdena jämförs. Jämförelser görs även med värden för tidigare år.

Indikatorns tillförlitlighet

Statistiken utgår från registerdata som kontinuerligt samlas in för hela populationen. För mer information, se Försäkringskassan (2021:1 samt 2021:2).

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Den officiella statistiken för referensåret publiceras en gång per år. Indikator 4.12 uppdateras i regel i juni samma år.

Jämförbarhet över tid:

Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning infördes år 2019 och kommer på sikt att ersätta vårdbidraget. Under en period kommer ersättningarna att löpa parallellt, men sedan den 1 januari 2019 är det inte längre möjligt att ansöka om vårdbidrag. För mer information se Försäkringskassan (2021:1 samt 2021:2)

Enligt Försäkringskassan (2021:1 samt 2021:2) kan förändringar i regelverk för de försäkringar och bidrag som Försäkringskassan betalar ut ha stor inverkan på statistiken. Jämförelser över tiden bör därför göras med stor försiktighet.

Ett dokument med aktuella regelförändringar som har skett i socialförsäkringen mellan 1968 och framåt redovisas på Försäkringskassans webbsida.

Merkostnadsersättning och omvårdnadsbidrag infördes år 2019 och ska på sikt ersätta vårdbidraget.

Samanvändbarhet:

Statistiken kan bland annat användas tillsammans med statistik från Pensionsmyndigheten och statistik om arbetslöshetsersättning för att ge en heltäckande bild av utfallet i socialförsäkringen.

(Försäkringskassan 2021:1 och 2021:2)

Jämställdhetsstatistiken syftar till att beskriva övergripande mönster. Indikator 4.12 är en av flera som syftar till att beskriva omsorg om barn och närstående personer.

Övrig information

Enligt Försäkringskassan kan omvårdnadsbidrag beviljas för den omvårdnad och tillsyn som barn med funktionsnedsättning behöver utöver vad som är vanligt för barn i samma ålder utan funktionsnedsättning. Omvårdnad och tillsyn till följd av funktionsnedsättningen ska behövas i minst sex månader.

Vidare kan merkostnadsersättning för barn betalas ut till föräldrar som har merkostnader till följd av sitt barns funktionsnedsättning. Med merkostnader menas kostnader som beror på barnets funktionsnedsättning och är utöver vad som är vanligt för barn i samma ålder. Försäkringskassan bedömer vad som räknas som merkostnader. För mer information se Försäkringskassan (2021:1 samt 2021:2)

Referenser

Försäkringskassan 2021:1, *Kvalitetsdeklaration: Merkostnadsersättning*
https://www.scb.se/contentassets/cc95b1a7c5744dba8b36382ffa8f0cc6/sf0212_kd_2020_wq_210111.pdf.

Försäkringskassan 2021:2, *Kvalitetsdeklaration: Omvårdnadsbidrag*
https://www.scb.se/contentassets/991af64c9fe94b7ba3fd3ea2ae33bc4d/sf0211_kd_2021_mk_210215.pdf.